

College van burgemeester en wethouders

GOEDGEKEURD

Vergadering van 15 februari 2022

Programma - Duurzaamheid

15	2022_B&W_00147	Beantwoording raadsvragen CDA over de lokale aanpak voor het stimuleren van de verduurzaming van woningen
----	----------------	--

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer J.H. Bats, Burgemeester; de heer B. Harmsma, Wethouder; mevrouw T. Jongman, Wethouder; de heer M. Scheringa, Wethouder; mevrouw T. Bijl, Wethouder; mevrouw J.C. de Groot, Secretaris

Nota van antwoord

Vraag en antwoord

Op 31 januari jl. stelde het CDA onderstaande vragen met betrekking tot de lokale aanpak voor het stimuleren van de verduurzaming van woningen.

Vraag en antwoord

1. Bent u bekend met het Manifest Nationaal Isolatieprogramma (1) dat door de ChristenUnie, het CDA en GroenLinks is gepresenteerd? Welke ideeën uit dit manifest vindt u bruikbaar in onze gemeente?

Ja, wij zijn bekend met dit manifest. Wij steunen nadrukkelijk de oproep uit dit manifest om ook onze inwoners met een lager inkomen te ondersteunen bij het nemen van energiebesparende maatregelen aan hun woning. Hiertoe zetten wij reeds verschillende instrumenten in (zie antwoord op vraag 6). Daarnaast sluiten de uitgangspunten die wij reeds hebben geformuleerd in onze transitievisie warmte goed aan bij de ideeën die in het manifest worden benoemd, zoals het beginnen met besparen, het kostenneutraal houden van ingrepen en het samenwerken met inwoners.

2. Bent u bekend met het Nationaal Isolatieprogramma (2) zoals dat recent door minister Ollongren is gelanceerd? Op welke manier gaat de gemeente bij dit programma aansluiten?

Wij zijn zeker bekend met dit programma. In zijn algemeenheid sluit het programma goed aan op onze visie voor de warmtetransitie (we beginnen met besparen), en onze daaruit vloeiende uitvoering. Wij hebben verschillende regelingen beschikbaar voor onze inwoners en ondersteunen hen op meerdere manieren (zie antwoord op vraag 6). Daarbij werken we ook actief samen met lokale partners, zoals de woningbouwcorporaties, netbeheerders en inwoners, al dan niet samenwerkend in plaatselijke belangen, lokale buurtteams en natuurlijk Stichting Duurzaam Steenwijkerland.

3. Bent u bekend met het feit dat er vanuit het Rijk € 514 miljoen beschikbaar is gesteld voor een nationaal isolatieprogramma in de periode 2022 t/m 2024, waarvan € 148,5 miljoen is bestemd voor een lokale aanpak? Welke plannen maakt u, naast de in de Woonagenda genoemde punten, om in aanmerking te komen voor middelen uit deze regeling wanneer deze medio 2022 wordt opengesteld?

Ook hiermee zijn we bekend. Zoals u weet, hebben wij binnen het programma Duurzaam het spoor 'de gemeente helpt u op weg'. Vanuit dit spoor ondersteunen wij onze inwoners met relevante informatie, bij vragen en specifieke wensen (subsidies en leningen, maar ook expertise) en door hen

te stimuleren en uit te dagen tot het zetten van de benodigde stappen in de warmtetransitie. Dit doen we voor een aanzienlijk deel ook samen met inwoners, bijvoorbeeld via de Stichting Duurzaam Steenwijkerland, van waaruit onder meer de energicoaches en het infopunt Duurzaam Doen zijn opgezet. Wij kijken daarnaast hoe wij vanuit het programma Duurzaamheid, samenwerkend met het Sociaal Domein, onze inwoners met beperkte financiële middelen extra kunnen ondersteunen bij het verlagen van hun energierekening, om zo energiearmoede aan te pakken en te voorkomen.

4. Kunt u inzicht geven in de concrete aanpak van uw college in het verduurzamen van woningen, genoemd als de start in de Transitievisie Warmte? Welke rol speelt isoleren van woningen daarin? Welke rol speelt de uitrol van de hybride warmtepomp daarin?

De eerste wijkaanpakken starten de komende maanden. Startwijken, zoals aangegeven in onze transitievisie warmte, zijn Woldmeenthe, Oostermeenthe en Nieuwe Gagels. Andere mogelijke wijken die we verkennen zijn Belt-Schutsloot, de Gagels en het buitengebied van onze gemeente in zijn totaliteit.

Het isoleren van woningen is binnen al deze aanpakken de belangrijkste focus ("We beginnen met besparen"). Wij zien daarnaast een belangrijke rol voor hybride warmtepompen, die we bijvoorbeeld met behulp van collectieve inkoopacties extra kunnen stimuleren. Isoleren en aanvullende technologieën als hybride warmtepompen zijn bovendien belangrijke voorwaarden om aan onze doelstelling voor groen gas te kunnen voldoen, waardoor we het gasnet daar waar nodig kunnen behouden. Groen gas kan namelijk in hooguit 40% van onze huidige warmtevraag voorzien. Naast de aanpak in specifieke wijken, ondersteunen we onze inwoners gemeentebreed bij vragen, wensen en handelingen gericht op het aardgasvrij of aardgasarm maken van hun woning. Ook hierbij zijn dezelfde onderwerpen, besparen door isoleren en aanvullende technologieën als hybride warmtepompen, van groot belang.

5. Deelt u de mening dat gemeenten vanwege hun kennis van de lokale situatie maatwerk kunnen bieden en daarmee huishoudens kunnen bereiken die via landelijke kanalen moeilijk kunnen worden bereikt?

Absoluut. Het uitgangspunt dat we het samen met inwoners doen, sluit hier goed op aan. Onze relaties met onder meer plaatselijke belangen en onze directe lijnen met onze inwoners maken het eenvoudiger onze inwoners te stimuleren stappen te nemen die in hun voordeel zijn, maar waarover / waarvoor ze mogelijk nog niet voldoende middelen en/of kennis hebben. Ook onze nauwe samenwerking met en ondersteuning van de Stichting Duurzaam Steenwijkerland is hierbij zeer belangrijk. Zoals u weet, zet deze stichting zich in om als inwoners van Steenwijkerland hun gemeentegenoten te ondersteunen in onder meer de energie- en warmtetransitie.

6. Welke instrumenten zet u in om isolatie van woningen te stimuleren en welke daarvan zijn specifiek gericht op slecht geïsoleerde woningen en huishoudens met een relatief laag inkomen en een hoge energierekening? Hoe bereikt u de inwoners, c.q. de betrokken huishoudens en is dit effectief?

We hebben inmiddels een behoorlijk breed scala aan instrumenten opgebouwd dat we inzetten voor het stimuleren van isolatiemaatregelen. Hieronder staan de belangrijkste genoemd.

- Wij hebben al enige tijd een subsidie voor doe-het-zelvers lopen, die daarmee een deel van de materiaalkosten terug kunnen krijgen. Deze subsidie is aanvullend op de ISDE-regeling vanuit het rijk en maakt het aantrekkelijker voor inwoners met een kleinere beurs om zelfstandig over te gaan tot isolatiemaatregelen. Deze subsidie is inmiddels 20 keer aangevraagd, waarvan acht zijn toegekend en nog eens zeven nog lopen.
- De sociale duurzaamheidslening die wij in het leven hebben geroepen, is specifiek voor inwoners met een inkomen van maximaal 150% van het sociaal minimum. Met deze lening kunnen zij energiebesparende maatregelen bekostigen tegen 0% rente, die ze veelal snel terug kunnen verdienen door de lagere energielasten. Vooralsnog wordt deze lening zeer beperkt aangevraagd.
- Vanuit Stichting Duurzaam Steenwijkerland worden naast gratis energicoachgesprekken ook gratis energieadviezen verstrekt aan inwoners. Dit gebeurt in gerichte projecten, waarbij de slechtst geïsoleerde woningen in een bepaalde kern of wijk worden benaderd. Hiervoor

worden onder andere warmtescans aangeboden, waarbij met een speciale camera warmtelekken worden opgespeurd.

- In de wijkaanpakken die voortvloeien uit de transitievisie warmte en die binnenkort van start gaan, zetten we gerichte, grondige energieadviezen in om woningeigenaren per wijk te stimuleren richting het nemen van energiebesparende maatregelen. Ervaringen met vergelijkbare projecten leren dat zo'n 8% van de bereikte eigenaren daadwerkelijk overgaan tot maatregelen.
- Met enige regelmaat worden bijeenkomsten (indien mogelijk vanwege coronamaatregelen) en webinars georganiseerd voor geïnteresseerde inwoners, waarmee ze worden geïnformeerd over energiebesparende maatregelen en zich kunnen aanmelden voor een vervolgadvisie en direct een offerte kunnen tekenen als zij bereid zijn tot de vervolgstappen. Hieruit zijn reeds enkele tientallen inwoners overgegaan tot maatregelen. Tijdens deze webinars worden ook bestaande subsidies en leningen besproken en worden inwoners doorverwezen naar ons energieloket (Duurzaam Bouwloket (3)), waar zij meer informatie over onder meer subsidies en leningen en over energiebesparende maatregelen kunnen vinden.
- Inwoners kunnen voor informatie over beschikbare regelingen terecht op onze website, de website van het Duurzaam Bouwloket, het infopunt Duurzaam Doen in Steenwijk.
- In de prestatieafspraken met de woningcorporaties maken wij afspraken over hun doelstellingen voor het isoleren en aardgasvrij maken van hun woningbestand in onze gemeente.
- Aan minima uit onze gemeente is een eenmalige uitkering ter compensatie van een hogere energierekening uitgekeerd, gekoppeld aan informatie over mogelijkheden tot energiebesparing. Hieraan wordt vervolg gegeven door nog verder in te zetten op maatregelen voor energiebesparing. Op die manier wordt deze doelgroep structureel ondersteund bij de uitvoering van de energietransitie.

7. Op welke wijze zorgt u ervoor dat er een goede koppeling is tussen deze lokale instrumenten en de landelijke subsidieregelingen?

De lokale instrumenten zijn veelal aanvullingen op gaten in bestaande landelijke regelingen. Daar waar we zulke gaten zien, kijken we of die kunnen worden aangevuld met lokale instrumenten, zoals het geval is bij de subsidie voor doe-het-zelvers en de sociale duurzaamheidslening. Op de website van ons energieloket kunnen inwoners een subsidiecheck doen waar landelijke, provinciale en gemeentelijke subsidies en leningen zijn te vinden. De andere instrumenten die we zelf inzetten of ondersteunen bij partners als Stichting Duurzaam Steenwijkerland, zijn in de basis lokaal van aard. Stichting Duurzaam Steenwijkerland biedt onze inwoners bijvoorbeeld energiecoachgesprekken en adviezen over en ondersteuning bij de verschillende maatregelen die zij kunnen treffen om hun woning te verduurzamen.

8. Op welke wijze worden huishoudens in de gemeente daadwerkelijk bereikt en geholpen bij het aanvragen van landelijke subsidies zoals de ISDE-subsidie of andere financiering?

Huishoudens in onze gemeente die informatie zoeken over deze landelijke regelingen, kunnen dit eenvoudig vinden via verschillende routes. Deze informatie is onder meer te vinden op onze website, op de website van het Duurzaam Bouwloket en via Stichting Duurzaam Steenwijkerland (door het Infopunt Duurzaam Doen, Energiecoaches en andere methoden van informatievoorziening). We hebben geen gedetailleerde informatie over het aantal inwoners dat daadwerkelijk is overgegaan tot maatregelen, maar als indicatie zien we duidelijk dat het energieverbruik van woningen in onze gemeente de afgelopen jaren een dalende trend laat zien (bron: Klimaatmonitor).

9. Op welke manier worden hypotheekadviseurs en –verstrekkers betrokken bij het verduurzamen van woningen bij aankoop van een woning? Is de inzet van energiecoaches, het gemeentelijk energieloket en lokale initiatieven van inwoners effectief?

Op dit moment betrekken wij hypotheekadviseurs en -verstrekkers nog niet bij dit vraagstuk. Wel willen wij bekijken of wij duidelijke informatie kunnen bieden aan deze partijen, inclusief makelaars,

en hun kunnen verleiden om inwoners te stimuleren maatregelen te nemen rond het proces van aankoop van en eventuele algemene werkzaamheden aan een woning.

(1) <https://www.cda.nl/henri-bontenbal/actieplan>

(2) <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/11/12/minister-ollongren-presenteert-nationaal-isolatieprogramma>

(3) www.duurzaambouwloket.nl/steenwijkerland

Vervolg

Nvt.

Bijlagen

1. Bijlage 1: Schriftelijke vragen CDA - Verduurzaming woningen Steenwijkerland

Onderwerp: Schriftelijke vragen CDA-fractie ex art. 39 RvO gemeenteraad Steenwijkerland inzake **de lokale aanpak voor het stimuleren van de verduurzaming van woningen**

Steenwijk, 31 januari 2022

Geachte college,

1. Bent u bekend met het Manifest Nationaal Isolatieprogramma (1) dat door de ChristenUnie, het CDA en GroenLinks is gepresenteerd? Welke ideeën uit dit manifest vindt u bruikbaar in onze gemeente?
2. Bent u bekend met het Nationaal Isolatieprogramma (2) zoals dat recent door minister Ollongren is gelanceerd? Op welke manier gaat de gemeente bij dit programma aansluiten?
3. Bent u bekend met het feit dat er vanuit het Rijk € 514 miljoen beschikbaar is gesteld voor een nationaal isolatieprogramma in de periode 2022 t/m 2024, waarvan € 148,5 miljoen is bestemd voor een lokale aanpak? Welke plannen maakt u, naast de in de Woonagenda genoemde punten, om in aanmerking te komen voor middelen uit deze regeling wanneer deze medio 2022 wordt opengesteld?
4. Kunt u inzicht geven in de concrete aanpak van uw college in het verduurzamen van woningen, genoemd als de start in de Transitievisie Warmte? Welke rol speelt isoleren van woningen daarin? Welke rol speelt de uitrol van de hybride warmtepomp daarin?
5. Deelt u de mening dat gemeenten vanwege hun kennis van de lokale situatie maatwerk kunnen bieden en daarmee huishoudens kunnen bereiken die via landelijke kanalen moeilijk kunnen worden bereikt?
6. Welke instrumenten zet u in om isolatie van woningen te stimuleren en welke daarvan zijn specifiek gericht op slecht geïsoleerde woningen en huishoudens met een relatief laag inkomen en een hoge energierekening? Hoe bereikt u de inwoners, c.q. de betrokken huishoudens en is dit effectief?
7. Op welke wijze zorgt u ervoor dat er een goede koppeling is tussen deze lokale instrumenten en de landelijke subsidieregelingen?
8. Op welke wijze worden huishoudens in de gemeente daadwerkelijk bereikt en geholpen bij het aanvragen van landelijke subsidies zoals de ISDE-subsidie of andere financiering?
9. Op welke manier worden hypotheekadviseurs en –verstrekkers betrokken bij het verduurzamen van woningen bij aankoop van een woning? Is de inzet van energicoaches, het gemeentelijk energieloket en lokale initiatieven van inwoners effectief?

Met vriendelijke groet,
Namens de CDA-fractie, Clazinus Netjes

(1) <https://www.cda.nl/henri-bontenbal/actieplan>

(2) <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2021/11/12/minister-ollongren-presenteert-nationaal-isolatieprogramma>